

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران

سورانی گنجستان

معرفی شورای نگهبان

شورای نگهبان شورایی متشکل از شش فقیه و شش حقوقدان است که به منظور تطبیق قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی ایران با احکام اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شد. تفسیر قانون اساسی، نظارت بر برگزاری انتخابات و همه‌پرسی‌ها و نیز تشخیص انطباق همه قوانین و مقررات کشور با موازین شرعی و قانون اساسی از مسئولیت‌های این شورا است.

علت نامگذاری شورای نگهبان

علت اصلی نامگذاری این نهاد به «شورای نگهبان» دو مسئله حراست و نگهبانی از «احکام اسلام» و صیانت از «قانون اساسی» می باشد.

اهمیت شورای نگهبان

شورای نگهبان به منظور تشخیص عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است. فلسفه تشکیل شورای نگهبان را در سه امر دانسته‌اند:
اسلامی بودن قوانین، حراست از قانون اساسی و حاکمیت ولایت فقیه.

درباره اینکه نظارت این شورا از چه باب است، سه دیدگاه مطرح است:

(۱) قاضی منصوب از سوی رهبر: به این معنا که رهبری، فقهای شورای نگهبان را به عنوان قضاتی منصوب کرده است که در انطباق یا عدم انطباق قوانین با احکام اسلامی حکم کنند. گفته شده این دیدگاه صحیح نیست و کسی از آن طرفداری نکرده است.

از دیگر وظایف و مسئولیت‌های شورای نگهبان عبارتند از: حضور در مراسم تحلیف رئیس جمهور، حضور در مجلس شورای اسلامی هنگام تصویب طرح یا لایحه فوری، حضور در شورای بازنگری قانون اساسی، حضور در شورای موقت رهبری (یکی از اعضا)، عضویت فقهای شورا در مجمع تشخیص مصلحت نظام.

ساختار شورای نگهبان

شورای نگهبان دارای دبیرخانه و تشکیلات اداری تخصصی و دارای یک دبیر، یک قائم مقام و یک سخنگو است که برای مدت یک سال انتخاب می شوند. دبیر و قائم مقام باید از اعضا باشند؛ ولی سخنگو از خارج از اعضای شورا نیز می تواند انتخاب شود.

جلسات شورای نگهبان دو روز در هفته تشکیل می شود. در مواردی بنا به ضرورت جلسات فوق العاده نیز برگزار می گردد.

جلسات شورای نگهبان با حضور هفت عضو رسمیت می یابد؛ اما در موارد ضروری یا رأی گیری، نه عضو باید حضور داشته باشند. جلسات فقهای شورا با حضور چهار نفر به رسمیت می رسد.

مدت عضویت در شورای نگهبان

بر اساس اصل ۹۲ قانون اساسی، اعضای شورای نگهبان برای مدت شش سال انتخاب می‌شوند. بر اساس این اصل در نخستین دوره پس از گذشتن سه سال، نیمی از اعضای هر گروه به قید قرعه تغییر می‌یابند و اعضای تازه‌ای به جای آن‌ها انتخاب می‌شوند. روند تغییر اعضا با توجه به عضویت سه ساله نصف اعضا در اولین دوره، به گونه‌ای است که هر سه سال نیمی از اعضا فقیه و حقوقدان شورا تغییر می‌کنند. به این ترتیب، اعضای جدید از توان و تجربه شش عضو سابق شورا استفاده خواهند کرد.

اعضای فعلی شورای نگهبان

الف) فقها:

آیت‌الله احمد جنتی

آیت‌الله سیدمحمد رضا مدرسی یزدی

آیت‌الله مهدی شب‌زنده‌دار

آیت‌الله علیرضا اعرافی

آیت‌الله سید احمد خاتمی

آیت‌الله سید احمد حسینی خراسانی

ب) حقوقدانان

دکتر عباسعلی کدخدایی

دکتر سیامک ره‌پیک

دکتر خیرالله پروین

دکتر محمد حسن صادقی مقدم

دکتر هادی طحان نظیف (سخنگوی شورای نگهبان)

دکتر غلامرضا مولایی